

Levensschets Feddo Hans Frits Oldenburger

Feddo Hans Frits Oldenburger (Sanga Sanga Dalam, Borneo, Nederlands Indië 1 juli 1937 - Rhenen, 22 november 2017) was een Nederlandse bioloog, die zijn leven heeft gewijd aan botanisch wetenschappelijk onderzoek in de tropen (Suriname, Brazilië, Indonesië) en aan natuurbehoud in Nederland.

Kinderjaren en studietijd

Oldenburgers tropische jeugd- en oorlogsjaren zijn zoals blijkt uit de hierna volgende gegevens, voor zijn verdere leven en beroepskeuze zeer bepalend geweest.

Oldenburger is geboren op de evenaar, in het dorp Sanga Sanga Dalam (Oost-Borneo), in de delta van de rivier de Mahakam. In januari 1942 viel Japan het eiland Tarakan voor de kust van Noord-Borneo aan; het KNIL (Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger) capituleerde begin maart 1942. Eind van dat jaar kwam de vijfjarige Feddo met zijn moeder en zusje in het interneringskamp Tjihapit in Bandung terecht; zijn vader in een krijgsgevangenkamp langs de Birma-Siamspoorweg. De laatste oorlogsmaanden verbleef Oldenburger in Batavia, in kamp St. Vincentius en in kamp Kampong Makassar.

Tijdens de oorlogsjaren heeft hij geen onderwijs genoten totdat hij begin 1946 (tijdelijk) in Nederland arriveerde. Daar volgde hij op verschillende scholen (op Texel en in Hilversum) lager onderwijs totdat het gezin eind 1947 weer naar hun oude woonplaats in Indonesië terugkeerde en hij op de school in Sanga Sanga Dalam zijn laatste lagere-schooljaren doorbracht, samen met Indische kinderen.

In 1949 keerde Oldenburger naar Nederland terug om daar zijn middelbare schoolopleiding te beginnen (Kostschool Instituut Hommes in Hoogezand). In 1957 behaalde hij zijn diploma gymnasium β aan het Montessori Lyceum Herman Jordan in Zeist.

Hierna koos hij voor een studie biologie aan de RUU (later UU, Universiteit Utrecht) en het was al gauw duidelijk dat hij na het behalen van zijn doctoraalexamen (1967, titel doctorandus) de tropen verkoos als zijn werkgebied.

Werkverbanden

Oldenburgers afstudeerrichtingen verschaften hem ervaring ten nutte van toekomstig tropisch onderzoek:

- *phytogeografie* (vegetatiekartering van de duinen van Voorne) bij prof. J. Lanjouw;
- *bodemkunde* (bodemonderzoek in het Argonne-gebied / Lorraine) bij prof. F.A. van Baaren;
- *ethologie* (onderzoek naar het gedrag van twee groepen Java-ape (*Macaca irus*) onder 'vrije' kooi-omstandigheden) bij (de latere prof.) J.A.R.A.M. van Hooff;
- De opgedane kennis en ervaring werden later met certificaten voor luchtfotografie-interpretatie, bij prof. I.S. Zonneveld (ITC in Enschede), en met cursussen Braziliaans-Portugees en Bahasa Indonesia uitgebreid.

In 1968 trad Oldenburger in dienst bij ZWO (later NWO)-WOTRO (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek van de Tropen), met de opdracht de flora en vegetatie van het Sipaliwini-savannelandchap in Zuid-Suriname nader te bestuderen, planten te verzamelen voor het Herbarium / UU, uitmondend in de verslaglegging van het onderzoek en later in de website www.sipaliwinisavanna.com

Tussen 1970 en 1972 werden nog aanvullende expedities ondernomen.

Hierna startte een dienstverband aan de UU met het doel een afdeling Landschapsecologie op te starten en in 1975 werd Oldenburger medewerker van prof. George Eiten aan de Universidade de Brasilia. Daar werd gewerkt aan het Project Cerrado Vegetation of Brasil.

Impressie van het Sipaliwinilandschap getekend door Feddo Oldenburger

Bij het natuur- en landschapsbehoud is Oldenburger zijn hele leven betrokken gebleven. Vanaf 1980 deed hij zelfstandig onderzoek vanuit huis (Spijk aan de Linge, later Rhenen aan de Rijn), vooral betreffende verschillende projecten in de regio. Langdurige projecten betroffen het behoud van het landschappelijke en culturele erfgoed in de Vijfheerenlanden; het behoud van het natuurgebied de Koornwaard (gem. Heukelum); het Landschapsplan Tielerswaard-West; het behoud van de Vurense uiterwaardennatuur (terrein van de voormalige steenfabriek van de firma Heuff).

Lidmaatschappen

Oldenburgers interesses blijken ook uit zijn jarenlange lidmaatschappen van o.a.: de UBV (Utrechtse Biologen Vereniging); in dit verband richtte hij samen met anderen het *Kiemblad voor biologen* op en organiseerde hij als lid van de UBV-Kampcommissie een biologenkamp op Ameland; het NIBI (Nederlands Instituut voor Biologie/Bionieus); Politieke Partij Democraten 66, bijna vanaf de oprichting tot aan zijn dood; de Ver. Natuurmonumenten; de Ver. Lingelandschap; het NWG (Natuurwetenschappelijk Gezelschap Wageningen); Stichting Tong Tong (de oudste Indische culturele organisatie van Nederland) / KJBB (Vereniging Kinderen uit de Japanse Bezetting en de Bersiap); en tenslotte was hij 'adviseur' van de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen.

Publicaties in chronologische volgorde (deels aanwezig in Library Wageningen University).

Digitale publicaties, zie: www.sipaliwinisavanna.com

* F.H.F. Oldenburger, *Een globale vegetatiekartering van de duinen van Voorne*, rapport 1963.

* F.H.F. Oldenburger, *Een beschrijving van een onderzoek naar het gedrag van 2 groepen Java-ape (macaca iris) onder 'vrije' kooi-omstandigheden*, rapport 1965.

* F.H.F. Oldenburger, *Biologics*, 1966-1967, eigen uitgave met biologisch-filosofische overpeinzingen:

1966 *Biologics*:

nr. 1 The 'catch' or 'introducing New China.

nr. 2 (Evolunatics I). 'De wereld draait zoals wij dat willen' (Galileo Galilei).

nr. 3 Critics.

- nr. 4 Critics on Critics.
- nr. 5 (Evolunatics II). Vervolg van E.1.
- nr. 6 Biopolitics I.
- nr. 7 Biopolitics II.
- nr. 8 Evolunatics III.
- nr. 9 Biopolitics III.
- nr. 10 Cogistics.
- nr. 11 Evolunatics IV.
- 1967 *Biologics*:
- nr. 12 / 1967 *UBV Kiemblad*, jrg. 1, nr. 1, De jacht op het punt 'nul'.
- nr. 13 De Noordzee Confederatie.
- nr. 14 Zero.
- nr. 15 Zero----Point.

De nummers 13,14,15 zijn ook apart samengebonden.

* Tetsuo Koyama and Feddo H.F. Oldenburger, 'Diplacrum africanum newly found in tropical America' in: *Rhodora* 73 (1971), p. 159-160.

* F.H.F. Oldenburger, R. Norde and H.T. Riezebos, *Ecological investigations on the vegetation of the Sipaliwini-savanna area (Southern Surinam)*, Rapport 1973.

* F.H.F. Oldenburger, 'Het savanneprobleem en de Sipaliwini savanne in Suriname (Z-Am.) in het licht van de algemene Biostasie-Rhexistasie theorie' in: *Berichten Fysisch Geografische Afdeling* (1973), p. 2-11. Ook vertaald in het Portugees en Engels onder de titels: 'El problema de las sabanas y de la Sabana de Sipaliwini en al Surinam (America del Sul) a la luz de la teoria Universal Biostasia-Rhexistasia' en 'The savanna problem and the Sipaliwini-savanna in Surinam (S. America) in view of the general Biostasy-Rhexistasy Theory'.

* F.H.F. Oldenburger en R. Norde, *200 Sipaliwini-savanne planten*, uitgave in eigen beheer 1973.

* George Eiten et al. [F.H.F. Oldenburger, R. Norde en H.T. Riezebos], 'Delimitation of the cerrado concept' in: *Vegetatio*, 1978, vol. 36 (3), p. 169-178.

* F.H.F. Oldenburger, *Landschapsplan Tielerswaard-West*, rapport 1982.

* F.H.F. Oldenburger, 'Dit vinden wij ervan: reacties van insprekers op de evaluatie van het Streekplan Zuid-Holland Oost', 1983.

* F.H.F. Oldenburger, J.G.W.J. Eilerts de Haan, Marga C.M. Werkhoven en C.C. Käyser, 'Algemene inleiding op de Toemak-Hoemak-, Suriname- en Corantijn-expeditie van resp. 1907, 1908 en 1910-1911'; gevolgd door een samenvatting van de Suriname-expeditie van 1908; 'In Memoriam Baas Schmidt van Gansee (1898-1992); een samenvatting van de Corantijn-expeditie van 1910-1911' (2 delen); 'Korte biografie van Luitenant C.C. Käyser'. Uitgave in eigen beheer, 2014.

* R. Norde en F.H.F. Oldenburger, Website Sipaliwini Savanna.

Feddo Hans Frits Oldenburger is 22 november 2017 overleden. Zijn nalatenschap betreffende de Sipaliwini-savanne, in de vorm van boeken, rapporten, documenten, manuscripten, (lucht)foto's, vegetatiekaarten en dia's is 5 januari 2018 overgedragen aan en opgenomen in 'Naturalis Biodiversity Center' te Leiden.

Zie voor een meer uitgebreide biografie <https://www.oldenburgers.nl/2018/01/20/korte-biografie-feddo-hans-frits-oldenburger-1937-2017/>

Voor vragen kunt u mailen naar carla@oldenburgers.nl

English version will follow in due course.